

SLOVENSKI NAROD.

"Slovenski Narod" velja po podi:

na kraje hivje Avstro-Ogrske:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej	K 60—
pol leta	30—
četr leta	15—
na mesec	550 celo leto naprej

Vyznanimanjem gleda inzertov se naj pričodi za odgovor dopisnika ali znaka.
Upravnalstvo (spodaj, pritiče, levo). Književa ulica št. 5, telefon št. 80.

Francosko - nemški problem.

Konferenca je določila, da bodo premagane države (in ni težko uganiti, koga misli pod tem), pripisane šele ob zaključku, takoreč sami pro forma, da podpišejo pogode. Da je bilo to previdno, so tem ni dvomiti; ali pa je konferenca navzicu temu dosti previdna, je drugo vprašanje, saj je rekel neki nemški diplomat, da bi bili konferenco lahko preložili v Berolin, ker so Nemci takoj ali tako o vsem poučeni, kakor pravijo, ih niso smeli pripustiti h konferenci. Nemčija se sicer imenuje dežela filozofov, ali v zadnjih desetih letih in zlasti med vojno se je imenovala Nemčija dežela zoštov, ki sicer niso docirali kje v Berolini ali v Lipskem, ampak so sedeli lepo pri mizah v zunajnjem uradu. Znamenite so bombe na Nürnberg ob začetku vojne, diplomatski kurir, ki je na Švedsko nosil bombe na mesto diplomatskih aktov, razne izjave Flamerov in narodnosti v Baltiku itd. Če bi bili na konferenci nemški zastopniki, pa naj se imenujejo že Ebert, Scheidemann, Rantau, Sofi ali kakorkoli, bi se začeli govorji dolgi kot morske kače, ne morda da bi prepričali konferenco, da je današnja Nemčija druga, nego je bila pred par meseci, ampak da bi opazili zunanj svet s svojimi miroljubnimi in zvezljavnimi teorijami, da bi skušali dočakati, da so oni za samoodločbo in vse druge mogoče in nemogoče stvari ter da je Antanta imperialistična. Taki traki so že znani z Bresta Litovskega, ali takrat ideje še niso imele take moči, pa je vendar prislo v pokojni Avstriji do sitnosti, ko je povedal general Hoffmann kratko in jedrno, da je sit takih platoničnih diskusijs in da je meč tisti, ki ima edini pravico govoriti. Danes se kaj takega ne sme govoriti, samo misliti. Zato Nemcev niso priprustili h konferenci.

Vendar s tem še ni rešen problem, ki obstaja že stoletja med Germani in Romani, problem nadvlade. Ko je videl Nemčija, da bo imela samo nepristojno nalogo, da podpiše mir, ni fatalistično položila rok navskriž, ampak je šla takoj na delo. Misli si je, in to upravičeno, da bo med premijerom Antanto demobilizirala toliko in toliko vojaštva, da se bo antantno vojaštvo v delgem času premirja kolikortoliko demoraliziralo in začela jo počasi sestavljati armade. Kot maska so služili Po-

laki. Da bi bili Poljaki tako velika nevarnost za Nemčijo, zlasti ker imajo še fronto proti bolješnikom in Rusom, ni verjet nihče, ampak Nemčiji je prišlo ter prav in kar naenkrat smo slišali, da imajo že zoper dve močni armadi pod generalom Belowom in Woyschem, a vrhovnim poveljništvom Hindenburga. Konferenca bo dolga in Nemčija bi lahko nastopila kar naenkrat ne kot potnična premaganka, ampak grožeča vojaška sila. Seveda je tujak Foch, ki je zmešal Hindenburga račune že v tistih časih, ko je imel mazurski Slavljenec več armade kot danes in zdi se, da mu jih misli zmešati se temeljitejše, kajti zahteva baje, da mora reducirati Nemčijo svojo vojaško moč na nič več in manj kot 25 divizij. A Hindenburg-Scheidemann ne prideva v zadrgo. Brez vsakih nepotrebnih ceremonij in ozirou mislita proklamirati spojitev Nemške Avstrije z Nemčijo — in Nemčija bo zoper velika in pripravljena na revanšo. Zato je toliko povdarijal Ebert v Weimarju, da Nemčija ni bila premagana, ampak samo izdana od zaveznikov in je moralna vsled tega skleniti mir. Prejšnja zavest mora ostati v vajaku...

Kaj naj stori nasproti temu Franciji? Prvo sredstvo bi bila zveza narodov: zveza narodov je sicer lepa stvar, toda Nemčija se ne more sprejeti v to zvezo, dokler ne da garancija, da je opustila svoje militaristične aspiracije — in kakor se zdi, za enkrat ne misli na to — in potem, km, kdo garantira, da se ne začne v tej zvezi zoper na tistem separiranje zveze, ki bodo sicer še bolj tajne kot dosedanje diplomatične intrige, ampak nekega lepega dne, ko pride na vrsto kako kočljivo vprašanje — pa bodo še skupine vsekabi in smo zoper tam kot nekdaj...

Torej preostaja Franciji up na zaveznike in kolikor mogoče oslabitev Nemčije. Gleda prve možnosti prideta v poštev Amerika in Anglia. Amerika je daleč, tudi če bi hotel pomagati vedno Franciji — kar še ni prav nikjer zapisano — in pride bolj težko v poštev v slučaju bodočega evropskega konfliktu, kajti vse vojne tudi ne trajajo po štirih letih. Ostane za sedaj Anglia, ker v Rusiji se je batil kakih drugih orientacij. Anglia pa se je ponatala do najnovejših časov s svojo »splendid isolation« in le s težkim srcem se je odločila za boj na življenje in smrt z Nemčijo, ker je pač vedela, da pade s Francijo in Caislom tudi ona, zlasti ker so Nemci takoj namerili svoj korak skozi Belgijo proti Antwerpnu. Danes pa si bo Anglia zasigurala vse točke, ki jih rabi v svoji inžurnarni posiciji in težko, da bo zlepila risikalna igra, ki si jo je sicer primorana privočila v tej vojni, a jo v dol-

boj na življenje in smrt, kako si se glasil v onem poletju, ko se je iz daljave že čul polet velike zmage, kako si pažil, ko je udarila ura svobode v septembarskih dneh? Na vsa ta vprašanja bo dobil naš potomec le malo odgovora. Mogoč da bo celo razočaran. Toda spomnil se bo, da je bilo vse to, kar se je takrat zgodilo, preveliko, da bi bilo moglo trenutno najti izraz v umetnosti — da smo bili mi tedaj le omamjeni gledalci nenavadnih dogodkov, ki bodo šele pozneje odmevali tudi v naši književnosti. Zato ne najdemo v tem »letniku svobode« niti trenutnih slavoprovov, niti slavnostnih popisov, niti slik iz časa našega osvobojenja, pač pa se v njem dobro zrcali ona zadnjna doba našega boja in upora, ki smo ga to leto pustili za seboj in smo ga predali zgodovini, da ga presodi in oceni po zanesljivosti.

V pripovednem delu je dr. Krajner zaključil svojo »Mladost in baze«, ki bo menda kmalu kot knjiga zagledala beli dan in bo dala prilike, da se bo o nji več izpogovorilo. Za njo je zavzel glavno mesto Levstikovo »G a d j e g n e z d o«, ki bo ostala tipično delo naše t. zv. vojaške literature. S krepkimi potezami nam podaja pisatelj slovensko kmečko mater, ki ji je vojna vzelja tri sinove — tri gade. Šli so vsak po svoji poti, dva kot vojaka, tretji kot politična žrtva. Koliko enakih mater je imela slovenska zemlja v svetovni vojni. In vse so nesle svoje breme, svojo tugo in bolest s trdim izrazom na licu, z jezo v srcu. Saj so vede, da pada njih zarod v tuji službi. Kastelka je zdrava mati — gadica, ki ne pozna mnogo nežnih čustev, v nji

divja odporn proti vsem, ki posegajo v njeno gadje gnezdo. Z zavestjo matere in gospodinje proklinja tuje, odpadnine in zločince. In njeni sinovi so kriji krvni. »Gadjie gnezdo« izide v kratkem v posebni knjigi kot 2. štev. »Nar. knjižnice«. V vojno literaturom spada tudi K o z a k o v »Marki Groll, ki nam podaja slike iz onih krajev, kjer so se ob času vojne seznanili ljudje najrazličnejših vrst in stanov — iz avstrijskih ječ. Marki Groll je eden iz njih. Oooklji njega name je podal pisatelj, ki je sam prehodil pot skozi te kraje, še nekaj drugih zanimivih tipov. Vsa povest je pisana drastično živahnino in zanimivo in nam razkriva temne neznanе svetove. Poleg teh daljših pripovednih spisov naj omenimo še Novac in novo o »Krmno Lamejivo« in Prepeluhovo »Kupčijo«, ki je realistično naravnika kmetiška slika. Pri pripovednem delu so udeležena tudi druga znana imena: Albrecht Ivan, Golar, Kmetova, Kozak Ferdo, Murnik, Samec. Novo ime je Bogdanov. Tratnik pa je podal nekaj lepih aforizmov.

V pesniškem delu najdemo predvsem naše znanje: Zupančič, Albrecht Fran, Debeljak in Gruden in Igo. Doba, polna vrvjenja in pričakovanja odmeva iz njih pesmi: Odločna samozavest se glasi izpod prikritih besedi. Proti koncu leta se je oglašil naš Maister, ki je padal par vojnih pesmi. Med drugimi najdemo tudi Glaserja, Gangla, Pastuščina, Kosovelja in Samca itd. Par prevodov iz svetovne literature so nam podali Albrecht (Březina), dr. Prijateli (Brusov), dr. Lah (Dyk, Krasnorská).

Inzerti vseh dan svetov, izvenčni zadevi in preizviki.

Inzerti se izčrpano po porabljenem prostoru in stor 1 nov visok ter 54 nov širok prostor: enkrat po 12 vin., dvakrat po 11 vin., trikrat po 10 vin. Podlano (enak prostor) 30 vin., parta in zavala (enak prostor) 20 vinarjev. Pri večjih inzertih po dogovoru.

*Novi zaročniki naj podljijo zaročno vedno **»Slovenski Narod«** po nakaznik. »Slovenski Narod« velja v Ljubljani: na same pismene zaročne brez poslovne desnarje se ne moremo nikdar izročiti.*

Narodna Tiskarna telefon št. 80.

Slovenski Narod velja v Ljubljani:

dostavljen na dom ali če se hodi ponj: celo leto naprej K 58— | četr leta naprej K 15— | pol leta 29— | na mesec K 5—

Posamezna številka velja 30 vinarjev.

Dopoljaj se frankirajo. Rokopisi se nevračajo.

Uredništvo: Književa ulica št. 5 (v 1. nadst. levo), telefon št. 34,

gih štirih letih najbrže včasih le obžalovala...

Torej samo aneksije v taki meri, da se Nemčija ne samo oslabi, marveč uniči na način, da ne bo mogla misliti na revanšo in posebno, je ne mogla izvesti. Tu pa so tudi meje, kajti onostran Rena ni mogoče iti, če noče imeti v lastnem ozemlju irredentizma, ki bi več škodil nego vse teritorialne pridobitve, poleg tega bo težko dobiti silnješo strategično mesto kot je bilo do zdaj Verdun — Epinal. Kaj naj torej stori Francija, kajti borba med Francozi in Nemci končana, končana, kajti bila samo, če bila v tem boju podlegla Francija, kajti ona ne bi mogla nikdar več misliti na revanšo. Kaj pa če bi tisti narodi, ki se zdaj omenjajo le bolj iz usmiljenja nego iz potrebe, vendar še prišli do vejlave?...

Francija stoji pred težkim problemom: Na Anglijo in Ameriko se ne more zanesti, zaveznikov išče. Zato bi bila imela za zaveznike ne samo Čehi, ampak tudi Jugoslovane, ki stojimo na izredno važni poziciji, a ne bi se rada odrekla zoper prijateljstvu z Italijo, ki je vendar le precej močna...

Od tod dvojuma in negotova vloga, ki jo igra Francija v jugoslovansko-alaškem sporu. Ne samo da nas, ampak tudi za Francijo bi bil edini izhod, da prevzame Wilson razsodbo in odgovornost.

Samoodločba in drugo.

Mnogo lepih besed smo slišali v teknu in zlasti proti koncu te vojne, največ hrupa je vzbudila samoodločba. Proti komu je bila naprjena, ni več vrganiti, tudi če bi ne bil v začetku tak odpor proti nji. A imela je tako mogočno silo, da se ji ni dalo trajno oponirati, dasi je bilo maršikom takoj jasno, da je v splošnem neizvedljiva. Prvo obtežljivo preizkušnjo bi bila imela prestati v Brestu Litovskem, no, tam je bilo takoj jasno, da jo razlagajo na poseben način, in ni bilo mogoče viditi njenih rezultatov. Tako je živila, če ne povsod priznana, pa vsaj ne izrecno odklonjena do mirovne konference.

Tu pa bo menda tudi častivredno pokopana, kakor je bilo in bo pokopanih drugod mnogo njenih predhodnic in naslednic. Za primer samo to: Arabci zahtevajo svojo samostojno Arabijo in odklanjajo vsako nadaljnje vmesnavanje tujih držav. Torej ne samo Arabijo, ampak Egipt in Mezopotamijo, naj izgube Angleži, dežele, ki niso bile v zadnjih vrstih merodajne

za vstop Anglije v svetovno vojsko in ki je gledal na nje rajni Kitchener kakor hipnotiziran ter je sploh pozabljai včasi, da gre v svetovni vojni za kaj drugega nego za Suez in Bagdad. Mislim, da tu sam vzgled brez Indije in drugih kolonij zadostuje, da bo Anglija, ki še vedno igra prvo vijolino v svetovni politiki, enkrat za vselej pokopalata to toliko mamlivo geslo.

Mi smo skromni in bi nam zanekrali ne delalo sivilska vprašanja, pod čigavim protektoratom bo taina kolonija, ali bo samostojna ali ne, ko bi se s tem ne delali prejudici, ki gredo tudi nam za kožo. Vsak, kdor je poznal gospoda Sonnina — in da je velik diplomat, je znano — se je malo čudil, da ni slišal iz njegovih ust nikdar dezavuirati Wilsonovih načel. Ali pri Rimskem paktu skoro ni bilo več težko uganiti italijanske zunanje politike. Sonnino je imel lepo v žepu Londonski pakt, torej oficijelno listino, ki je toliko držala pri starji diplomaciji, spomnimo se samo, koliko je škodoval Bethmann Nemčiji z izrekom, da je garancija belgijske neutralnosti krpa papirja. Kdo pa je podpisal v imenu Italije Rimski pakt? Senator Torre, torej neoficijelna in za italijansko zunanj politiko skozinsko neobvezna oseba. Tako si je mislil gospod Sonnino, da bo Rimski pakt dobra vaba za čas vojne, pozneje pa, si je mislil, bomo poslali druge pred seboj v boj s samoodločbo, predvsem tiste, ki so najbolj merodajni in imajo največ — skoraj vse izgubiti. In zdi se, da starý Sidney ni zato kalkuliral.

Ne samo ob pričetku mirovne konference, ampak že preje so italijanski listi kar prekipevali v dokazovanju svetih in neomadeževanih pravic Italije na same do Soče, ampak tja do Longatica in Nauporta. Čudno tiba pa je ostala italijanska diplomacija in te svoje rezerviranosti ni opustila tudi na mirovni konferenci. Na prvi pogled bi bil kdo mislil, da je enkrat tudi Sonnino v zadrgi, a vse kaže, da se je pasel, če že ne na zadrugi drugih, pa vsaj na svojem uspehu. Ko so vkorakali Francozi v Alzacio Loreno, je Havasova agentura noč in dan pošiljala v širni svet komunikacije o prirščenem sprejemu francoskih čet v teh krajih. To bi nazadnje niti ne bilo čudno, če ne bi bil postal preveč zgovoren M. Barrès, ki je

V člankih in esejih imamo pregled raznih kulturnih in političnih dogodkov. A bditus nam je podal nekaj lepih spominov na dr. Kreka, dr. Ot. Fischer piše o jubileju »Nar. divadla«, dr. Fr. Illešič o Podlimbarskem. Jug Peter o organizacijskih silah med Slovenci, Kaštan in o Petru Prešernovi, dr. Lah o pojavih v češki literaturi, Loboda o naših važnih jugoslovenskih problemih in kulturnih vprašanjih, prof. Nachtigal o Jagiću. Preobraženski o poljskem nacionalizmu in ruskih razmerah, dr. Priateli o organizaciji naših časopisov. Zorman o umetniških razstavah, prof. Žigmondo Prešernu, Levstiku, Mladiki in t. d. V »Listku« in »Kulturnem pregljivu« imamo poročila o najnovejših književnih pojavih in kulturnih dogodkih.

Tako je »Ljub. Zvon« skušal urediti svoj program, ki ga je podal začetkom I. 1918. Z veseljem bomo pridejali sedemnajdesetim predhodnikom tudi ta zgodovinski letnik. Redakcijo so vodili: Oton Župančič, Milan Pugelj in Anton Loboda. Delitev dela pri naši reprezentančni reviji je priporočljiva, dasi je potrebna predvsem ena odločilna volja. Lahko rečemo, da za letnih 20 K enake revije nimajo niti drugi narodi. Naše občinstvo se je v tem letu v polni meri zavedalo svoje dolžnosti, naročnikov je bilo toliko, kajtor še nikdar prej in ko je prišel konec leta, že novim naročnikom ni bilo mogoče več postreči.

Kajtor povsod se je moral tudi »Ljub. Zvon« celo leto boriti s tehničnimi zaprekami, zato ni mogel iziti vselej točno v začetku meseca. Ta zamuda

zinil v svoji preveliki gorečnosti maršikater nepremišljeno besedo, če štiri decenije so bile prikovane te dežele na osovraženo Prusijo, ki jih je raznordila, ostrašila, iztrebila mnogo autohtonega francoskega prebivalstva in ga nadomestila z nemškimi prilejenci itd., tako da so se nazadnje le zdeli nekoliko sumljivi oficijski komuničati — zlasti ko je začela Nemčija javno zahtevala plebescit in se je videlo, da ga Francija odklanja. Nihče ne misli, da bi plebescit neugodno izpadel za Francijo, ali gotovo je, da bi se pri teh razmerah le našlo precejšnje število glasov za Nemčijo. Francija pa hoče pokazati, da je Alzacija-Lorena francoska, kajti kako bi potem izgledala eventualna aneksija ali vsaj nevralizacija celega levega brega Rena, če je že v dejeli, pred štiridesetimi leti se francoski, toliko podložnikov proti Franciji. To vse e Sidney Sonnino dobro

Urednik lista je izbral taktiko, ki je logično morala voditi do takega rezultata. Vehementno je napadal Slovance radi nekega njihovega imperializma, nagašal je neprestano srbsko in hrvatsko kulturno zaostalost in, kar je najslabše, venomer je hvalil slovenske prednosti pred našimi južnimi sosednjimi. To samohvalisanje, ki je čisto v duhu germanskih metod in ki ga kulture narod razlikuje od zaupanja vase in od zmerne ponosa kakor dobro blago od slabega, kakor taktnost od netaktnosti, je vzbudilo pri Srbih in Hrvatih včasih ironični nasmej, včasih pa pravcat se. To je čisto razumljivo; vsaj mi še od Franca ne bi prenašali mirno, da nam dokazuje v povdaria naše divjaštvo in svojo vzvišenost. Domovini ne služi oni, ki povsod in na vso moč v pije o naši kulturi, temveč oni, ki kulturno dela in kulturo v svojem očiščanju kaže. To bi moral še marsikdo pri nas premisliti, ne - le urednik »Yugoslavie«, ki je rodni tudi Slovence.

Ti izlivi hvaloslovov Slovencem in preziranja Srbov in Hrvatov so z drugimi gorji našetnimi metodami zanesle zlorabi kri naše emigrantske kroge. Prislo je tako dače, da so nekateri Hrvati očitali Slovencem imperializem, Srbi, ki se jim je sicer zadeva tudi gabil, niso jemali tako za hudo teh kulturnih izbruhov. Vendari smo imeli precej muke, da preprinamo gotove kroge o tem, da slovensko ljudstvo, ki je navzite svoje mu lepemu razvoju skromno in zmerno, ki ne prezira sosedov in ki zna pravilno oceniti svoje in tue, dobre in slabe lastnosti, nima nikakih kulturtregerskih in kuferaških namenov, temveč želi, kot nedanek med jednakimi živeti v isti državi s svojimi bratimi Hrvati in Srbi.

Posebno pa nam je »Yugoslavie« skodovala pred svetom, pred Evropci in pred Amerikanci. Revija, ki je pomozno nosila naslov »organe de la démocratie indépendante yougoslave« (organ nezavisne jugoslovanske demokracije), je izhajala v francoščini, sicer v prav slabu francoščini, ali vendar v francoščini, ki je bila za silo razumljiva čitateljem tujih narodnosti.

Gospod, ki je pisal »Yugoslavie« (podpisoval je svoje članke z raznimimi imeni in šiframi, da se ne bi videlo, da je to ena in ista oseba) in njegovi malostevilni pomočniki so z velikimi glasom trdili, da imajo za seboj »široke sloje, avčino našega naroda«. Sklicevali so se posebno radi, seveda po krivici, na Vseslovensko Ljubsko Stranko, a naše socialisti (mlajši strujo), ki so socialisti in torej nima nobenih dodirnih točk z glasilom največjega črnogorskega kapitalista, so si Jugoslavjevc vzel kar v zakup. »Yugoslavie« je primašala na novodnem mestu previde čankov, ki so tudi v ljubljanski »Demokraciji« in je trdila, da stoji že njo v najožji zvezzi in v dogovoru, da ona v tujini zastopa našato, to, kar »Demokracija« v domačiji »Demokracija« tega seveda ni mogla differentirati, tako da bi zvezdel svet, ker je bil prekinjen redni poštni promet in je nad domovino še bdelo avstrijsko oklo. Tako se je »Yugoslavie« mogla diti s pavovim periem.

Kako pa je pisala »Yugoslavie«? Za uvdanim člankom, ki je imel pokazati njene zvezze in vpliv v domovini, so sledili članki že zgoraj opisanih kulturnih izbruhov, dalje slavoslovni po münchhausenško tolmačeni maksi deklaracij v razliki od kriškega paktu, ki da nima opravka z mnenjem mas, nato razkrivkovanje srbskega presbiterija v Zenevi, ki da širi v svet lažne vesti o razpoloženju v domovini in ki sistematično falsificira izjave poslavcev Jugoslovanskega kluba, ker zamolči v svojih buljetinih ona mesta v določnih govorih, kjer se omenja habsburška dinastija, in še drugi čedni spisi. Hujisanje proti Srbiji, izticanje razlik med posamezni jugoslovanskimi plemenami in zabavljanie na vse naše politične delavce v inozemstvu, pa je dajalo tom celemu prisarjenju »rudečev revije«.

Pod danimi okoliščinami se je pri nekaterih inozemcih, navzite opozorjanju z druge jugoslovanske strani, na koncu končev le pojavila misel, da mora le kdo stoji za tem listom in da se »Yugoslavie« ne sme omalovaževati. To naziranje je imelo nesrečen vpliv tudi v nam sicer prijaznem časopisu »Yugoslavie«, ki mnogo pripomogla h kaosu, ki vlada v svetu glede jugoslov. vprašanja. Nikola Petrović - Nješić je bil vesel in v njim vred Lah.

Srbski ministrstvo zunanjih zadev in predsednik Jugoslovanskega Odборa sta se gotovo kdaj pokesala, zakaj nista v času, ko je bil urednik »Yugoslavie« še v njihovi službi in je zastopal najpristnejše centralistične ideje in se ni mogel nahvaliti Srbije, nekoliko povisala plačo bodočemu prvoribitelju »jugoslovanske neodvisne demokracije«. Tako bi bil moral Nikola Nješić i drugi druga zaupnika, a obe imenovani inštituciji bi si ohranili zvestega služabnika.

SOKOLSKI DAVEK.

Sokolski davek. Tudi češka Sokolska Zveza je prisko vseb petletne nedeljavnosti, h kateri jo je obodsila avstrijska vlada, v težke finančne stiske. Toda Češi so se takoj zavedli nevarnosti, ki jim grozi ter so na glasovanju Sokolske Zveze dne 2. februarja 1919 z velikanskim navdušenjem sklenili vpletati sokolski davek, in sicer za vsakega člana letno 5 krov. Tako bo češko Sokolstvo v enem letu nabralo čez pol milijona krov. Slovensko Sokolstvo, posmemalo tudi v tem oziru brate Češi! Slovenska Sokolska Zveza se nahaja v velikih denarnih stiskah, ker ji je ostal vse več dolg vstop pred vodilno III. vseslovensko sokolsko zvezo v Ljubljani leta 1914. Dokler se ne otrename tega dolga, je Slovenski Sokolski Zvezi skoro vsako delo onemogočeno. Zato bratje na plani Zbirajo ob vsaki prilici prostovoljne darove, naročajte in razširjajte tiste sokolske diplome, ki so umestne

deo našega silkarja Soninkarja. Slovenska Sokolska Zveza ima teh diplom še veliko število v zalogi. Naj bo naš sokolski davek za letos to, da kupi vsak brat našemaj eno diploma. Spominjajte se ob vsaki prilici Slovenske Sokolske Zveze ter zbirajte prostovoljne darove.

Udžen članek Orlandovega glasila „Epoca“.

»Epoca« naglaša v številki od 17. februarja, da se je sedaj v odsotnosti Wilsona, Lloyd Georgea in Orlanda na mirovna konferenca, nekako uspava na pravi, da za nove države, ki se stvarajo, ne bi bilo slabo, ako bi ta odmor uporabile v to, da se orijentirajo. Nato članek konstatiira navzic pesimizem, da je vsak kaos končan, da je novi svet ustvarjen in da ga bodo vladali zakoni Drustva Narodov, ter nadaljuje:

»Začnimo torej hladno motriti položaj, predvsem na polozaj. Vodili smo vojno na londonski pakt, na podlagi londonskega paktu, torej na osnovi dogovora, sklenjenega s predvojno mentalitetom v soglasju s predvojnimi potrebami, ko je Avstro - Ogrska bila še kompakten blok in ko so bile zveze za ravnotežje, torej antagonistične zveze, še stvarno dejstvo. Londonska spomenica je izključevala možnost vsakega gibanja. Politika pa je gibanje.

Ko je bila zgubljena Rusija, se je zdelo, da je londonski pakt postal dvomljive veljavje; ko je interveniral Wilson, se je moglo smatrati, da je pakt izgubil vso veljavjo. Tako je postajalo potreben, da se glede te zadeve, ki je kompromis sama na sebi, iščejo in na drugi strani koncesije v zameno za one, ki sta jih napravili Italiji...«

Prativljenje g. Soninija pokazuje stopnjo iskrenosti diplomata, ki se nadvišujejo za Društvo Narodov in ki se sicer zavzemajo za razsodišča... Srbci - hrvatsko - slovenski kabinet, ki je na dnu stvari imel sicer hudomušen namen, je pokrenil vprašanje, ki je od najstvarnejšega interesu...«

oder. S tem še ni rečeno, da je ves narod na Poluotoku s Soninom. Povsod pač plava na površju šovinistična pena, od katere se ne smemo dati varati...«

Beogradski kabinet je podvzel zanimivo iniciativo. Je li to račan, je li zaupanje v svojo stvar? On je zahteval, da arbitraža resi spor. Ponudil je razsodišča gospodu Wilsonu.

Nekateri še misijo, da se je hotela beografska vlada ogniti razpravi, katerih izhod se ji je zdel samljiv, polaskati se predsedniku Zveze in predvsem izigrati slovito tajno pogodbo iz leta 1915., koje dočelo stope v nasprotju z njenimi teritorialnimi ambicijami. Te hipoteze, oziroma te trdite so more, ker je treba biti vedno nezaupen napram onim, ki vladajo. Ali četudi bi Srbija šla za tem, da uniči tajni pakt iz leta 1915., še to ne bi bil zadosten razlog, da se zavrne procedura, ki jo ona predlaga. Ona, nasprotno, zaslubi vso polhovo, da je negotila ničesar dogovora, ki je v očeh vsakega človeka, zavedajočega se pravice narodov, bil že v naprej neveljaven.

Italija noči slišati o razsodišču, temveč se drži trdite, da so zavezniške sile istega mnemja z njo. Naravno, Francija in Anglija (govorimo o vladajočih krogih teh držav) branita svoj tajni pakt, ker sta zanj iztrgali zase na drugi strani koncesije v zameno za one, ki sta jih napravili Italiji...«

»Začnimo torej hladno motriti položaj, predvsem na polozaj. Vodili smo vojno na londonski pakt, na podlagi londonskega paktu, torej na osnovi dogovora, sklenjenega s predvojno mentalitetom v soglasju s predvojnimi potrebami, ko je Avstro - Ogrska bila še kompakten blok in ko so bile zveze za ravnotežje, torej antagonistične zveze, še stvarno dejstvo. Londonska spomenica je izključevala možnost vsakega gibanja. Politika pa je gibanje.

Ko je bila zgubljena Rusija, se je zdelo, da je londonski pakt postal dvomljive veljavje; ko je interveniral Wilson, se je moglo smatrati, da je pakt izgubil vso veljavjo. Tako je postajalo potreben, da se glede te zadeve, ki je kompromis sama na sebi, iščejo in na drugi strani koncesije v zameno za one, ki sta jih napravili Italiji...«

Prativljenje g. Soninija pokazuje stopnjo iskrenosti diplomata, ki se nadvišujejo za Društvo Narodov in ki se sicer zavzemajo za razsodišča... Srbci - hrvatsko - slovenski kabinet, ki je na dnu stvari imel sicer hudomušen namen, je pokrenil vprašanje, ki je od najstvarnejšega interesu...«

„Italijanski“ Trst.

Leta 1884. je izšla pod naslovom »Curiosità Triestine« knjiga, ki vsebuje za nas Jugoslovane marsikrate zanimive podatke. V tej knjigi opisuje Ettoore Generini starejšo in novelšo zgodovino v tržaških ulicah, zagatala in tržiščih. Ni to povsem izvirno delo, ampak se naslanja v marsičem na Crayetov spis: Perigrafia dell' origine dei nomi imposti alle androne, contrade e piazze di Trieste etc. (publ. leta 1808) kar Generini v predgovoru odkrito prizna. Slovenska imena piše z veliko nedosednostjo: poleg Tersterni čitamo Terstenich, Rizmanie in Rizmagne, Reka in Reca.

Izprva je nekaj tržaške zgodovine, nato »cenni statistici«, kjer čitamo, da »izjavila, da govorijo slovensko v Trstu in okolici 26.263 prebivalcev« (l. 1880). Lahko si predstavljamo, kako približno toliko Slovencev si je upalo tedaj to »izjaviti«. Dodaja statistične tabele, iz katere je razvidno:

1. 1846. I. 1880.
Trst in okolica:
Italijanov in Furlanov 46.530 58.887
Jugoslovanov 25.300 26.389

Gorica in Gradisča:

1. 1846. I. 1880.
Italijanov in Furlanov 61.889 73.425
Jugoslovanov 128.462 129.857

Istra:

1. 1846. I. 1880.
Italijanov in Furlanov 60.040 112.701
Jugoslovanov 166.440 164.205

Vsa Primorska:

1. 1846. I. 1880.
Italijanov in Furlanov 168.469 275.013
Jugoslovanov 320.202 320.463

Že nepistransko opazujem, da človeku se mora čudino zdeti, v kakšnem razmerju raste italijansko prebivalstvo na Primorskem, med tem, ko slovensko skoro stoji ali celo nazaduje. Nam ni to nikaka uganka, saj nam je vsem dobro znano, kako se je pri takih stethipostopu. Kako se ujemata vse to s trditvijo tržaških odrešencev, ki so mnenja, da so se Jugoslovani v zadnjih desetletjih je razvidno?

Ime Trst (Trieste) izvaja pisatelji kar na enaist način: mogoče bi bolje pogodil, ako bi dodal se dvanašči in izpeljalo besedo iz slovenskega trga, trgovščine, tržišča. Na strani 52. pripoveduje, da je dobila zagata Jasbizza svoje ime po nekej Katri Jasbizi (Jazbec), ki je prva začela peči leta 1751. neke jako ukusne kolače. Mogoče, na vsak način je to naše ime.

Ulico »Britz« so zvali po starci obitelji v gorških Brd, ki je imela tu dve hiši. V ulici S. Cilinov pripoveduje zgodovinar P. Irenejo, da se je imenovala »Markova Globena«.

Ljubljanski škof Tomaž Hren je podaril leta 1623. svoje zemljišče v Trstu jezuitom. Ko se je ta red razselil, si je vladca dotočno zemljo osvojila in jo prodala leta 1775. očetom Armentom. Del tega zemljišča so odstopili ti tržaškemu mestu. Nova ulica, katero so narevali čez ta del, so nazvali Hrenova ulica, Via Coronae.

Ko omenja Generini ulico »Kovač«, nam ničesar ne pove, med tem ko razlage Crayet na strani 148 in 149: Kovazhi, kranjska beseda, ki znači kovač v prstavnici: »Ne smemo se čuditi, da ima ena naših ulic kranjsko (slovensko) ime, ker ne samo, da delimo moje s Kranjsko, nego tudi naši okolični načini«.

Pri ulici »Golanc« pravi Generini na strani 189: »staro ime, najbrž slovenskega izvorja in priznoma spodaj: Golance, neobdelan, pust kraj.«

Na strani 248 pripoveduje, da se zove ulica Mattarizza po neki Mariji Romanovi iz Materije.

Izvleček tega Generinijevega dela je priobčil L. Žab v »Ljubljanskem Zvouču« leta 1885.

Marsikrat teh imen je dandasne zgodilno in zamenjali so je s »pristnejšo« italijansko. Slavni tržaški magistrat jih ne pozna več, ljudstvo pa ne pozabila tako hitro in jih še vedno rabi. Le vprašajte v Trstu staro ženico italijanskega

narodnosti, kje je »via Torrente!« Pomisljala si bode dolgo in končno se ji v glavi mogoče zasveti: »da, da, že vem, da je potok, via del potok, pa ti prične na dolgo in široko razlagati. (Isto v Orici, kjer vedo za »Torrente« le tujci, domači pa za »Potok«, »Travnik«, »Studenec« itd.)«

R. B.

Iz Pažgovom z Labi.

Rim, 10. februar.

Prolog su meseca ovde u Rimu - nekako uvaženih političara - držali jedan dosta posećeni skup. Raspravljalo se je o nezavisnosti Crne Gore. Doneta je resolucija, u kojoj se traži od talijanskih vladi da na konferenciju o miru zastupa nezavisnost Crne Gore i protestira protiv okupacije Crne Gore od strane jugoslavenskih trupa.

Za ovo vredi ona naša: »Kaži mi da ti ne kažem.«

Na ovako otvoreno istupanje protiv našega narodnog ujedinjenja nismo mogao ostati ravnodušan. Ja bi bio najvoleo protestirati kod onih, koji su naredili, da se aranžira taj skup; ali kdo će do njih?! Morao sam se zadovoljiti da protestiram samo kod nekolikih mojih poznanika, koji su bili medju slušaocima na tome skupu.

»Fratelli!« — rekoh — nije dosta što dovode u Rim Albanace, da ih organizirate protiv nas, već i našu rođenu braću Crnogorce obmanjujete. Pa to je prostо sramotno! Mi očemo da ostvarimo ono, što ste vi preola pola već ostvarili, a vi nas na ovako sraman način u tome sprečavate! Lepi ste.

Jedan ceo narod, osim jednoga, su se trudili, da na drugi način opravduju svoju solidarnost sa pomenutom rezolucijom. Jedan — očito monarhist — branio je samostalnost Crne Gore s toga. Sto talijanski narod ne bi nikada dopustio, da ta tašti njihovog kralja živi u programu. Ovaj gospodin ne pozna ne samo tašta »Nikitu«, nego ni svojih imena.

Gospodin, ki je još malo sa mnogim zadržao, je jedan veoma retki. Talijan. Taj vam govor o nekem pitanju

Minister Sonnino je pred 36 leti pisal: »Prebivalstvo Trsta je mešano, kar v vseh onih krajih, ki menijo na naso iztočno mejo. Smatrati, da imamo pravico do Trsta, bi bilo preveliko pretiravanje na cionalnega principa.« (Rassag- ni settimanale 29./V. 1881.)

Toda ne samo Trst, tudi po Goritski iztezajo tuji »zemlje lačni« svoje grabežljive roke.

Ako izvzamemo mesto Gorico in pa slovenske manjšine v Krmnu, Gradiški in Tržiču, ni prebivalstvo nikjer pomešano. Pa tudi tod ni pristne italijske krv, večina so slovenski rene-gati: Bombig, Pinavcig, Gorian, Mostetig itd. itd. Sama slovenska kri, ki je izgubila svojo narodnost v tujih šolah. Gorica s predmestji Solkan, Št. Peter, Standrež v Podgora-Pevna, ki tvorijo z mestom Gorica pravzaprav že dane eno celoto, steje 21.063 Slovencev in 15.068 Italijanov, med tem ko je vsa okolica čisto slovenska, razen Furlanije, ki pa nima z Gorico nikakega stika, vsled česar se proceni slovenskega prebivalstva v Gorici vedno bolj dviga. In v tej zemlji gospodarjuje danes Italijani, vprizajo načinjevanja nasilja, zapirajo naše ljudi, slovenskim županstvom zapoveduje uradovati v italijskem jeziku, pritisnik na učiteljstvo, zapirajo slovenske šole, napadajo naša dekleta itd. itd. Našemu ljudstvu so že napravili nesteto krivic, ki kljčejo po zadostenju, maščevanju, a naše ljudstvo mirno trpi in prenaša vse te krutosti s stisnjenimi zobmi, ter željno čaka tremutka, ko se bo moglo otresti tega žarma. Obetaju mu sicer raznih ugodnosti, če se sprijazni z italijskimi aspiracijami, toda vse sladke obljube niso v stanu premamiti ga. Ono trpi in čaka...

Orožje zaveznikov je zmagovalo, se-daj pa jih kaže morda še težja naloga: skleniti je treba mir, pravični mir. Da smo Jugoslovani mnogo pripomogli k zmagi zavezniškega orožja, o tem bo govorila zgodovina. Da pa hočajo nekateri gospodje pri sklepanju mi pozabiti na nas in nas še nadalje pustiti kot robove italijskega imperializma, proti temu se moramo upreti z vso močjo ter glasno in odločno povedati svetu, da ne bomo tega nikdar dovolili. Svet mora vedeti, da vztrajamo na braniku za svoja narodna prava, kakor smo stali že desetletja, še danes in še bolj trdnos, da bomo stali nezljomljivo, kakor skala, dokler nas mati Jugoslovija ne vjedini vseh Slovencev. Hrvatov in Srbov v eno edino nečoljivo celoto. Niti eden naših bratov ne sme ostati v robstvu. Nikaki napori in žrtve nas ne strašijo, niti milijoni italijske armade. Se nikdar nismo vprašali po številu svojih sovražnikov, saj je že mnogokrat Jugoslov pokazal, kako zna umirati za svoje narodne ideale! Ce bo treba žrtev, ce že mora biti: zagrnilo bomo s svojimi trupli še one čakajoče odprete gomile, da vzdite konečno tudi nam sovine zlate svobode. Raje kot nova sužnost — naj pademo, izginemo, kajti manj strašna njo je v črnej zemlji krili, kot so pod svitlim solncem sužni dnevi!

Naš mora biti Trst, naša Gorica. Istra, Reka in Dalmacija! Na Gospo-svetskem polju hočemo ustoličiti svojega vojvodo-kralja! Niti pedi svoje zemlje ne odstopimo, ni enega brata ne ostavimo v robstvu! Z nam je pravica, ker mi ne zahtevamo tuljega, mi hočemo le svoje in zato se ne bojimo nikogar. Proč roko od naše zemlje! Na mestu, naša vojska! Na mestu!

Politične vesti.

NEMŠKE GROZOVITOSTI NA KOROŠKEM.

Ljubljana, 24. februarja. Ljubljanski korespondentni urad poroča danes: Pod kakšnim vnebovpičim terorizmom Nemci se je včerajno glasovanje o izberi državne pričakosti na slovenskem po Nemcih zasedenem ozemiju na Koroškem, kazalo naslednjih dogodki iz okolice Velikovca, ki so potrjeni po uradnem zaslisanju prič. Glede tega je treba naglašati, da so se dogodila nasilstva že nekaj časa pred dovršitvijo svobodnega izražanja, oziroma takoj po nemški okupaciji in da je bilo prebivalstvo tudi ob istem času opaleno. Nemški vojaki in civilisti so vokljaku pehotnega polka Celje Josipu Čigaletu, ki je bil dne 16. januarja 1919 v bojih ranjen in vjet, norezali obliko z bajoneti z života; ob tem je zadobil strašne rane. Obdelovali so ga z bajoneti in noži tako dolgo, da so se prikazala čeva skoz rane. Vojaki so tullili okoli siromaka, ki ih je prosil, naj ga vendar usmrsti. Nato so ga vrgli na voz in ga odpeljali v Hainburg. Nemci so kričali okoli voza in upili, da veljejo pravično. Potem so Nemci poklicali cerkvenika Josipa Reinerja, nai gre zelat dat kakšnega pravična so pripeljal. Ko je to stopil iz hiše, je zakrčal nad njim posestnik Morak, ali ne ve, da kot Slovensec ne sme iz hiše. Cerkveniku so prepovedali, da bi mrljic pričkal svečno in poklicko duhovnika, sicer bi ga prepeljal in ustrelili. — Mrtvec so pripeljal k vratom pokopalnišča, ga ponadli za noze in ga vrgli na tla. Potem so ga vlekli na pokopalnišče in ga pustili tam ležečega. Ko so hoteli tretji dan mrljic pokopati, so se ponavljale orgie. Neki Simon Rebernik se je opravil kot duhovnik in je posmehnil, da ne sičevne pesni za raijnike, pel na sirovce in načinsneje kletev med dobrobitanjem prizadete tolpe. Ko je bil mrljic že pokopan, so tolpe tulile, nai vstane in se se enkrat poizkusili z njimi. — Zupnišče v Rudi so Nemci dne 12. januarja popolnoma izropali. Ta dan so nemški vojaki zahtevali od kuharice orožnikov v Rudi, nai jum nove, ki so orožniki, ji nastavili bodalo na prsi in ji pretili, da jo bodo obesili. Izropali so kovčev orožnika. Dne 12. januarja so napadli starega župnika Volavčnika iz Rude, ga zaprli, ga mučili in prepeljali v St. Pavel. Tam so ga zopet na sirov način mučili in ga vrgli na tla. Pekradli so mu konja.

vino in prališ. — Dne 13. februarja je prišel neki nemški oddolek v Suhu Blatu pri Sv. Petru pri Vadišnju, kjer so pretepli Marijo Svarc, ki se ni hotela izjaviti za Nemško Avstrijo in ker je baje vojhunka. Nato so ukradli harmonii v vrednosti 500 K. njeni hčeri 21letno Marijo in 19letno Nežiko pa so neznano kam odvedli. Nemci jima niso niti pustili, da bi se zimsko oblikli. — Dne 12. februarja je prišlo iz Malega Sv. Vida 10 obozrenih civilistov v hišo Tomaža Kastnerja v Važenberku, kjer so streljali, neli »Wacht am Rhein«, zahvali, nai se jim izročili jugoslovenska zastava. Kastnerjev so osovali, ker drži s srbsko sodrugo, s to »drhalo, cigani in hudičic.« Grozili so mu da za bodo izgnali v Srbijo. — Dne 13. februarja je prišla nemška patrula, da arirja Kastnerjev in imenu vojaškega sveta. Ker so Kastnerjevi otroci lokalni, so zahvalili od nista odkupnino 250 K. mesa, kruhi in mošta. Neka druga patrula iz Gosele vesel je grozila z našištvom, nai bi ne šel z njimi proti Jugoslovaniom. — 25. februarja so ukradli nemški vojaki Kastnerju čebelni panji.

Dne 12. januarja so prišli piani vojaki v Vobre, kjer so pri Grilu izvršili hišno preiskavo ter grozili hišnim prebivalcem z bajonetni in revolverji. Napram ženskam so se obnašali ti ludje na najprosterejši in naurovejši način. Sina Maksa Grila so pretenili s puškinimi koniti. Grozili so, da bodo hišo vpepelili. Sinova Maksa in Franceta Grila so aretrirali in odvedli v Celovec, kjer je eden obolel na pljučnici. Obema bratoma se je posrečilo, pobegniti v Velikovec. — Dne 13. januarja so posestniki Grilu rekvirirali dva pitanja prasišča in dva konja, zakar niso nisočar plačali. — Dne 28. januarja so nemški vojaki aretrirali Mici Grilovo v Vobru, ter so internirali. — Dne 12. januarja so došli piani nemški vojaki pred hišo Andreja Rupnika v Vobru in zahtevali vstop. Ko jum je domaći hči hotela odpretri je nocil strek z okvirja. Vsakega narodenega cetečega Slovencev so aretrirali in odvedli v Celovec, kjer je eden obolel na pljučnici. Obema bratoma se je posrečilo, pobegniti v Velikovec. — Dne 13. januarja so posestniki Grilu rekvirirali dva pitanja prasišča in dva konja, zakar nisočar plačali. — Dne 28. januarja so nemški vojaki aretrirali Mici Grilovo v Vobru, ter so internirali. — Dne 12. januarja so došli piani nemški vojaki pred hišo Andreja Rupnika v Vobru in zahtevali vstop. Ko jum je domaći hči hotela odpretri je nocil strek z okvirja. Vsakega narodenega cetečega Slovencev so aretrirali in odvedli v Celovec, kjer je eden obolel na pljučnici. Obema bratoma se je posrečilo, pobegniti v Velikovec. — Dne 13. januarja so posestniki Grilu rekvirirali dva pitanja prasišča in dva konja, zakar nisočar plačali. — Dne 28. januarja so nemški vojaki aretrirali Mici Grilovo v Vobru, ter so internirali. — Dne 12. januarja so došli piani nemški vojaki pred hišo Andreja Rupnika v Vobru in zahtevali vstop. Ko jum je domaći hči hotela odpretri je nocil strek z okvirja. Vsakega narodenega cetečega Slovencev so aretrirali in odvedli v Celovec, kjer je eden obolel na pljučnici. Obema bratoma se je posrečilo, pobegniti v Velikovec. — Dne 13. januarja so posestniki Grilu rekvirirali dva pitanja prasišča in dva konja, zakar nisočar plačali. — Dne 28. januarja so nemški vojaki aretrirali Mici Grilovo v Vobru, ter so internirali. — Dne 12. januarja so došli piani nemški vojaki pred hišo Andreja Rupnika v Vobru in zahtevali vstop. Ko jum je domaći hči hotela odpretri je nocil strek z okvirja. Vsakega narodenega cetečega Slovencev so aretrirali in odvedli v Celovec, kjer je eden obolel na pljučnici. Obema bratoma se je posrečilo, pobegniti v Velikovec. — Dne 13. januarja so posestniki Grilu rekvirirali dva pitanja prasišča in dva konja, zakar nisočar plačali. — Dne 28. januarja so nemški vojaki aretrirali Mici Grilovo v Vobru, ter so internirali. — Dne 12. januarja so došli piani nemški vojaki pred hišo Andreja Rupnika v Vobru in zahtevali vstop. Ko jum je domaći hči hotela odpretri je nocil strek z okvirja. Vsakega narodenega cetečega Slovencev so aretrirali in odvedli v Celovec, kjer je eden obolel na pljučnici. Obema bratoma se je posrečilo, pobegniti v Velikovec. — Dne 13. januarja so posestniki Grilu rekvirirali dva pitanja prasišča in dva konja, zakar nisočar plačali. — Dne 28. januarja so nemški vojaki aretrirali Mici Grilovo v Vobru, ter so internirali. — Dne 12. januarja so došli piani nemški vojaki pred hišo Andreja Rupnika v Vobru in zahtevali vstop. Ko jum je domaći hči hotela odpretri je nocil strek z okvirja. Vsakega narodenega cetečega Slovencev so aretrirali in odvedli v Celovec, kjer je eden obolel na pljučnici. Obema bratoma se je posrečilo, pobegniti v Velikovec. — Dne 13. januarja so posestniki Grilu rekvirirali dva pitanja prasišča in dva konja, zakar nisočar plačali. — Dne 28. januarja so nemški vojaki aretrirali Mici Grilovo v Vobru, ter so internirali. — Dne 12. januarja so došli piani nemški vojaki pred hišo Andreja Rupnika v Vobru in zahtevali vstop. Ko jum je domaći hči hotela odpretri je nocil strek z okvirja. Vsakega narodenega cetečega Slovencev so aretrirali in odvedli v Celovec, kjer je eden obolel na pljučnici. Obema bratoma se je posrečilo, pobegniti v Velikovec. — Dne 13. januarja so posestniki Grilu rekvirirali dva pitanja prasišča in dva konja, zakar nisočar plačali. — Dne 28. januarja so nemški vojaki aretrirali Mici Grilovo v Vobru, ter so internirali. — Dne 12. januarja so došli piani nemški vojaki pred hišo Andreja Rupnika v Vobru in zahtevali vstop. Ko jum je domaći hči hotela odpretri je nocil strek z okvirja. Vsakega narodenega cetečega Slovencev so aretrirali in odvedli v Celovec, kjer je eden obolel na pljučnici. Obema bratoma se je posrečilo, pobegniti v Velikovec. — Dne 13. januarja so posestniki Grilu rekvirirali dva pitanja prasišča in dva konja, zakar nisočar plačali. — Dne 28. januarja so nemški vojaki aretrirali Mici Grilovo v Vobru, ter so internirali. — Dne 12. januarja so došli piani nemški vojaki pred hišo Andreja Rupnika v Vobru in zahtevali vstop. Ko jum je domaći hči hotela odpretri je nocil strek z okvirja. Vsakega narodenega cetečega Slovencev so aretrirali in odvedli v Celovec, kjer je eden obolel na pljučnici. Obema bratoma se je posrečilo, pobegniti v Velikovec. — Dne 13. januarja so posestniki Grilu rekvirirali dva pitanja prasišča in dva konja, zakar nisočar plačali. — Dne 28. januarja so nemški vojaki aretrirali Mici Grilovo v Vobru, ter so internirali. — Dne 12. januarja so došli piani nemški vojaki pred hišo Andreja Rupnika v Vobru in zahtevali vstop. Ko jum je domaći hči hotela odpretri je nocil strek z okvirja. Vsakega narodenega cetečega Slovencev so aretrirali in odvedli v Celovec, kjer je eden obolel na pljučnici. Obema bratoma se je posrečilo, pobegniti v Velikovec. — Dne 13. januarja so posestniki Grilu rekvirirali dva pitanja prasišča in dva konja, zakar nisočar plačali. — Dne 28. januarja so nemški vojaki aretrirali Mici Grilovo v Vobru, ter so internirali. — Dne 12. januarja so došli piani nemški vojaki pred hišo Andreja Rupnika v Vobru in zahtevali vstop. Ko jum je domaći hči hotela odpretri je nocil strek z okvirja. Vsakega narodenega cetečega Slovencev so aretrirali in odvedli v Celovec, kjer je eden obolel na pljučnici. Obema bratoma se je posrečilo, pobegniti v Velikovec. — Dne 13. januarja so posestniki Grilu rekvirirali dva pitanja prasišča in dva konja, zakar nisočar plačali. — Dne 28. januarja so nemški vojaki aretrirali Mici Grilovo v Vobru, ter so internirali. — Dne 12. januarja so došli piani nemški vojaki pred hišo Andreja Rupnika v Vobru in zahtevali vstop. Ko jum je domaći hči hotela odpretri je nocil strek z okvirja. Vsakega narodenega cetečega Slovencev so aretrirali in odvedli v Celovec, kjer je eden obolel na pljučnici. Obema bratoma se je posrečilo, pobegniti v Velikovec. — Dne 13. januarja so posestniki Grilu rekvirirali dva pitanja prasišča in dva konja, zakar nisočar plačali. — Dne 28. januarja so nemški vojaki aretrirali Mici Grilovo v Vobru, ter so internirali. — Dne 12. januarja so došli piani nemški vojaki pred hišo Andreja Rupnika v Vobru in zahtevali vstop. Ko jum je domaći hči hotela odpretri je nocil strek z okvirja. Vsakega narodenega cetečega Slovencev so aretrirali in odvedli v Celovec, kjer je eden obolel na pljučnici. Obema bratoma se je posrečilo, pobegniti v Velikovec. — Dne 13. januarja so posestniki Grilu rekvirirali dva pitanja prasišča in dva konja, zakar nisočar plačali. — Dne 28. januarja so nemški vojaki aretrirali Mici Grilovo v Vobru, ter so internirali. — Dne 12. januarja so došli piani nemški vojaki pred hišo Andreja Rupnika v Vobru in zahtevali vstop. Ko jum je domaći hči hotela odpretri je nocil strek z okvirja. Vsakega narodenega cetečega Slovencev so aretrirali in odvedli v Celovec, kjer je eden obolel na pljučnici. Obema bratoma se je posrečilo, pobegniti v Velikovec. — Dne 13. januarja so posestniki Grilu rekvirirali dva pitanja prasišča in dva konja, zakar nisočar plačali. — Dne 28. januarja so nemški vojaki aretrirali Mici Grilovo v Vobru, ter so internirali. — Dne 12. januarja so došli piani nemški vojaki pred hišo Andreja Rupnika v Vobru in zahtevali vstop. Ko jum je domaći hči hotela odpretri je nocil strek z okvirja. Vsakega narodenega cetečega Slovencev so aretrirali in odvedli v Celovec, kjer je eden obolel na pljučnici. Obema bratoma se je posrečilo, pobegniti v Velikovec. — Dne 13. januarja so posestniki Grilu rekvirirali dva pitanja prasišča in dva konja, zakar nisočar plačali. — Dne 28. januarja so nemški vojaki aretrirali Mici Grilovo v Vobru, ter so internirali. — Dne 12. januarja so došli piani nemški vojaki pred hišo Andreja Rupnika v Vobru in zahtevali vstop. Ko jum je domaći hči hotela odpretri je nocil strek z okvirja. Vsakega narodenega cetečega Slovencev so aretrirali in odvedli v Celovec, kjer je eden obolel na pljučnici. Obema bratoma se je posrečilo, pobegniti v Velikovec. — Dne 13. januarja so posestniki Grilu rekvirirali dva pitanja prasišča in dva konja, zakar nisočar plačali. — Dne 28. januarja so nemški vojaki aretrirali Mici Grilovo v Vobru, ter so internirali. — Dne 12. januarja so došli piani nemški vojaki pred hišo Andreja Rupnika v Vobru in zahtevali vstop. Ko jum je domaći hči hotela odpretri je nocil strek z okvirja. Vsakega narodenega cetečega Slovencev so aretrirali in odvedli v Celovec, kjer je eden obolel na pljučnici. Obema bratoma se je posrečilo, pobegniti v Velikovec. — Dne 13. januarja so posestniki Grilu rekvirirali dva pitanja prasišča in dva konja, zakar nisočar plačali. — Dne 28. januarja so nemški vojaki aretrirali Mici Grilovo v Vobru, ter so internirali. — Dne 12. januarja so došli piani nemški vojaki pred hišo Andreja Rupnika v Vobru in zahtevali vstop. Ko jum je domaći hči hotela odpretri je nocil strek z okvirja. Vsakega narodenega cetečega Slovencev so aretrirali in odvedli v Celovec, kjer je eden obolel na pljučnici. Obema bratoma se je posrečilo, pobegniti v Velikovec. — Dne 13. januarja so posestniki Grilu rekvirirali dva pitanja prasišča in dva konja, zakar nisočar plačali. — Dne 28. januarja so nemški vojaki aretrirali Mici Grilovo v Vobru, ter so internirali. — Dne 12. januarja so došli piani nemški vojaki pred hišo Andreja Rupnika v Vobru in zahtevali vstop. Ko jum je domaći hči hotela odpretri je nocil strek z okvirja. Vsakega narodenega cetečega Slovencev so aretrirali in odvedli v Celovec, kjer je eden obolel na pljučnici. Obema bratoma se je posrečilo, pobegniti v Velikovec. — Dne 13. januarja so posestniki Grilu rekvirirali dva pitanja prasišča in dva konja, zakar nisočar plačali. — Dne 28. januarja so nemški vojaki aretrirali Mici Grilovo v Vobru, ter so internirali. — Dne 12. januarja so došli piani nemški vojaki pred hišo Andreja Rupnika v Vobru in zahtevali vstop. Ko jum je domaći hči hotela odpretri je nocil strek z okvirja. Vsakega narodenega cetečega Slovencev so aretrirali in odvedli v Celovec, kjer je eden obolel na pljučnici. Obema bratoma se je posrečilo, pobegniti v Velikovec. — Dne 13. januarja so posestniki Grilu rekvirirali dva pitanja prasišča in dva konja, zakar nisočar plačali. — Dne 28. januarja so nemški vojaki aretrirali Mici Grilovo v Vobru, ter so internirali. — Dne 12. januarja so došli piani nemški vojaki pred hišo Andreja Rupnika v Vobru in zaht

prihodnje volijo tudi ženske zastopnice, da zastopajo svoje trgovske interese. Ta resolucija se pošlje predsedniku trgovske obrtne zbornice g. Ivanu Kneževu in trgovskemu ministru v Beogradu. — Splošno slovensko žensko društvo zahteva, da se poklicne tudi v višji šolski svet več ženskih moči. Splošno slovensko žensko društvo v Ljubljani izjavila, da smatra za svoje glasilo list »Jugoslovanska ženak«, meničnik za kulturne, socijalne in politične interese žen, ki izhaja v hrvatskem, srbskem in slovenskem jeziku v Zagrebu ter za izdaja v ureja Slovenska gospa Zofka Kvedrova-Demetrovic. Ta menečnik je po svoji vsebini tako bogat, temeljiti, vedno aktualen ter zastopa načela, ki morajo biti vsaki zavedni jugoslovenski izobraževalni sveta. Edinstvo v interesih in ciljih Jugoslovanskega naroda v tem listu najdeležje in najdoločnejše izraza. Pogumno in spremni urednički Zofki Kvedrovi izreci občni zbor svoje priznanje in zahvalo, vse Slovenke pa pozivlja občni zbor smatrajo za svojo dolžnost naročiti se na ta list, ter zbirati med svojimi tovariščami prostovoljne prispevke za vzdrževanje tega lista. Slovenske časnike in pisatelje pa pozivljamo, da čim najmehrjevej sodelujejo pri tem menečniku, ker od njih je odvisno, da bo tudi slovenski del listu bogat in dober. — Nato se je posel novemu Splošnemu slovenskemu društvu v Ptuju v roke ge predsednica Mirka Fertičeve naslednji pozdrav: Občni zbor Splošnega slovenskega ženskega društva v Ljubljani z načelom veseljem pozdravlja sestrsko društvo v Ptuju. — Franja Tavčarjeva — Vse te resolucije so bile soglasno sprejeti v velikim odobravanjem. Koncem zborovanja je bila županja za Franjo dr. Tavčarjevo izvoljena za častno članico, kar se je ga županja zahvalila ter zaključila zborovanje.

Ljubljanski Sokol. Občni zbor ljubljanskega Sokola se vrši dne 9. marca. V to svrto se vrši v četrtek, 27. t. m. ob 18. uri zvečer v posvetovalnicu na magistratu informativni sestanek, kateremu so vabljeni vsi člani in članice. Udeležite se polnoštevilno!

Napredno politično in gospodarsko društvo za Šentpeterski in kolodvorski okraji vabi vse člane, kakor tudi somišljence iz Vidmata in člane krajevnih organizacij teh okrajev na shod, ki se vrši v sredo, dne 26. t. m. ob 7. zvečer v gostilni g. Zupanciča Ahaličeve ceste 15. — Shoda se na vabilo odpora udeleži tudi strankin predsednik g. dr. Tavčar.

PROTEST SPLOŠNE ŽELEZNICARSKE ORGANIZACIJE PROTI OBSDOBAM ŽELEZNICARJEV V TRSTU.

Ljubljana, 22. februarja.

Iz ogroženega srca številnim nazivom izvirajoče sočutovanje, krenka beseda v pomoč po nedolžnem trpečim železnicarijem, eneržičen protest proti drakoničnim odsodbam, ki so Italijci v veliko sramoto.

Predsedoval je shodu Marcel Zorog. Glavni govornik je bil soc. demokrat, ki je izjavil: Ze večkrat smo protestirali proti italijanski vladi radi nasilja naprav slovenskemu življenju na zasedenem ozemlju, ali da bo italijanska vlada imela pogum, kaj takega storiti, kar je storila z železnicari, te ga si nismo mogli misliti. Italijanska vlada je bila že decembra obljubila, da bo plačevala od novera leta 1919 vse pristojbine železnicarijem, kakor jih imajo pri nas. Ali besede ni držala, in ko ni bilo obljubljene 50% doklade niti 1. februarja, so železnicari pričeli stavkati. Karabinieri so na to polovili ne le stavkarski odbor, ampak karz so dobili (Klici: Fej!) Cisto umevno je bilo, da so železnicari segli po sredstvu, ki jim je edino še preostalo, to je na stavki, potem ko je tista svobodomerna, moderna Italija prelomila dano besedo. Italijani so železnicarie postavili pred sodnijo in sledile so strašne, drakonične odsoble. Načuhni brigantov v Italiji ne zadene takaz kaže Razveseli se je dejstvo, da so italijanski so drugi priskočili stavkujočim na pomoč in poslali svoje odpodstanje v Trst. V znaku protesta je bil v Trstu 24urni splošni strijk. Solidaren je bil proletariat, solidarna pa tudi buržoazija. Južna železnica je posodila Italiji 5 strojev. Italijani so 16. načih sežgali in tako oškodovali Jugoslavijo. Govori se celo, da hočejo poslati tudi naše železnicarie na zasedeno ozemlje, ali sicer je, da od nas ne gre noben železnica čez Logatec. (Klici: Noben!) Minimamo s temi ludimi ničesar več opraviti. Vladi predložimo resolucijo. Ako se potem odstranijo s proze karabinieri in preklicijo nezasiljane odsobe ter dobre naše železnicariji zadoščenje, potem ne se bo zoper lahko vozilo v Trst. (Živahnodobravanje). Predčita resolucijo.

K besedi se oglasi odpodstanec deželne vlade dr. P. Pestotnik, pojasnjuje, da obstoi skupen dogovor med železničkimi ravnateljstvi, glede izposojevanja strojev in vozov. Italijani gotovo ne zasluzijo nobene usluge, težko nam je gledi izposojevanje železničkega parka Nemški Avstriji, lažje gledi Češke Ozirati pa se treba na mednarodni položaj in politične vidike. Tukih treba stvar presoci. Gre za entitativni dovoz živil. Entita ve, da grednja Evropa ni zmožna plačati odiskodnine. Ne socialjni čuti, ampak zahteva, da srednja Evropa plača odiskodnino, je narekovala pomoč stradajočim mestom. Mi se nahajamo v skrino mučenem položaju: ali odkloniti zahtevo ali praviliti. Od dobre volje entente pa je odvisno naše narodno vprašanje. Ako bi mi odrekli prevoz, bi bila naše politična pozicija v Parizu izgubljena. Ne posocijemo Italijanom vozov in strojev, ampak ententi. Dobili smo garancijo, da se vse vrne. Posojanje ima služiti samo pospeševanju prometa. Deželna vlada kaže drugrega in mogla storiti. Italijani pa latejo in zavajajo in ameriškemu podpolkovniku smo moral dokažati, da nas pri dovozu ne zadele nobena krivda, ampak da so krivi Italijani, ki imajo slabe namene, ki hočejo nas očrtni, da se upiramo celemu svetu, ki hočejo nas razkritati za ljudi, ki ne drže reda in miru. Soglašamo z resolucijo proti krievicam, ki se gode železnicarijem. Prisileni so bili in moralno opravičeni so pričeli stavkati.

pač barbarstvo in nasilje vlaže v njej. Želi kratko izpremembo v resoluci, glede izposojevanja železničkih vozov in strojev. (Govora je sledilo veliko odobravanje.)

Pozdravila sta na to shod že dr. Koprin imenom izvršilnega odbora sod. stranke in Peter imenom razredno organiziranega ljudstva. Pozdravil je italijanski proletariat, ki je zavzel za tržaške železničarje in apeliral na proletariat vsega sveta, da zahaja, da konferenca v Parizu zastavi vso svojo moč, da se resi naše zasezeno ozemlje ter tako prepreči izredenem in nov vror za vojno (Zivahnodobravanje).

Sprejeta je bila na to soglasno naštona resolucija:

Na javnem železničarskem shodu dne 22. t. m. v Mesini domu v Ljubljani zbrani železničari načeločne in protestirajo proti nezaščitanimu nasilju, ki ga uporablja italijanska governativna oblast v Trstu proti tržaškim železničarjem in južne železnicarje. Shod konstatira, da tržaški železničarji ni preostalo drugo sredstvo, kaj edino to, da zapuste delo v trenotku, ko ni uprava železnic na okupiranem izvirilu izvršila dane oblike, da bode izplačala osobu iste dohodek, katerih je bilo deležno pod prejšnjo upravo. In ker sta državne in južne železnicne uprave ostalemu osoblju, ki se izplačali 50% zvišek draginjskih dokladov, mora logično tudi uprava italijanskih železnic izvesti ta zvišek za prevezto osoblje. Shod protestira načeločne, da je italijanska vlada poslavila v stavko stopivše železničarje in ih odsodila na takto drakonične kazni. Prisodilo se je 59 uslužbenec 121 let zapora in poleg tega še visoke denarnne globe. Shod protestira tudi proti temu, da bi se izposojevalo stroje naše države za italijanske interese, vendar katerih se je v Trstu umišlo precešje število strojev, in s tem povzročila škoda na narodnem imetu. Ker se baje namerava italijanski oblasti izposoditi tudi naša domače osoblje, izreka shod svojo neučinkivo voljo, da ne vozi toliko časa pa po Italiji okupiranem ozemlju, dokler ne ponesta stavka in se ne dvignejo te škandalozne odsobe od Shoda izjavlja popolno solidarnost s tržaškimi železničarji in pozdravlja stanovsko zaveza italijanskih železničarjev v kraljestvu, ki so priskočili v boju stičem tovarišem na pomoc. Ista zahvala naj velja tudi ostalem tržaškemu delavstvu, katero je v znamenju protesta proklamiralo 24urno občno stavko v Trstu. Shod pozivlja delno vladu, da zavesti vso svojo avtoriteto, da o tem dogodku izvira mirovna konferenca v Parizu in s tem onovič dokaže neodoljnost italijanskih oblasti napram slovenskemu življenju v Trstu.

PROTESTNA SKUPŠČINA.

Ljubljana, 23. februarja.

Stavbinski delavci se pridno organizirajo. Zavedajo se važnosti novih časov, v katerih Cak je mnogo posla tudi stavbinskega delavca. Skupščini, ki se je vrnila nedavno, je sledila danes na Ledin izredna skupščina, ki je bila tako dobro obiskana in je podala silko razpoloženja in zahtev stavbinskega delavstva, ki se veže v tem organizacijo.

Pozdravila je sledilo tajnikovo poročilo, ki je bilo obširno in se je sprejelo odobrite v vednost. Govor g. ravnatelje obreme Šole Iv. Subica je delavstvo pozljivo poslušalo in živahnodobravalo njegova izvajanja, kako je v novem času treba delavstvu strokovne izobrazbe. Za delegate na kongres strokovnih organizacij so bili izvoljeni: Nachtigal, Merlič, Lampič, Jakob in Dežman Fran. Za šurni delavnik hčere stavbinskega delavstva stopiti neomajno in boj. Ker stavbeniki, zidarski in teatarski mojstri niso odgovorili zadovoljivo na spomenico glede predlaganih mez, se sklene soglasno, da se odkloni njihov odgovor in se poveri predsedstvu za nadaljnje korake v tem vprašanju.

Resolucija:

Prva resolucija zahteva, da deželna vlada takoj pozove vse javne zastope delavške zastopnike, tako v občinske in deželne zastope, kjer bodo mogli zastopati koristi stavbinskih delavcev, katere čaka v najbližji bodočnosti neizmereno dela.

Druga resolucija se zavaja v obrazbe in zahteva: deželna vlada naj najhitreje ukaže stroge obligatorični obisk obrame Šole s strani vajecev stavbenih strok.

Tretja resolucija se tiče bolniške blagajne in zavarovalnice proti nezgodam: Delavci zahtevajo, da naj prilagodi imenovanu zavodo svoj ustroj tako, da privzame ravnateljstvo bolniških blagajin in zavarovalnice proti nezgodam primerno število članov iz našega društva v svojo upravo.

Cetrtta resolucija se tiče delavškega sveta. Deželna vlada se pozivlja, da uredi takoj vse potrebno za ustavitev delavških svetov.

Peta resolucija zahteva osemurni delavni čas: Deželna vlada odredi takoj v vseh stavbenih strokih osemurni delavnik. Odgovornost za to zadevo morajo nositi vse stranske v vladi. Ako se časti deželne vlade nekompetentno za zahtevani osemurni delavnik, naj si izposoje poverilo od sredine vlade v Beogradu. Na Hrvatkom je dovoljen ravnatelj osemurni delavnik potem vladne odredbe iz Beograda.

Trgovski sektor v Izvorni „Zvezki“.

Vabilo se na zelo vašen aktuarski trgovski sektor vsi polkotni trgovci, zastopniki, potniki in trgovski izobraženi nastavljenci vseh kategorij v dežetki točko ob 8. zvezki v Izvorni „Zvezki“ (nominir. Komis.). Pred začetkom

Najnoveljsa poročila.

Posebna brzajava poročila Slov. Narod.

SCHIEDEMANNOVE IZJAVE.

Geneve, 24. februarja. Nemški ministriški predsednik Scheidemann se je razgovarjal zurednikom naše korespondence. Izjavil je, da je nemška narodna skupščina doslej resila načvajanje začasne zavodske predlage, kakor začasno ustavo, zakon o davkih, imenovanje narodne vlade. Narodna skupščina funkcioniра temelju koalicije najmočnejših treh strank. Na desni in lev se mora opozicija ukloniti, dokler se ji ne posreči raznogatko koalicijo večine, kar se pa v dohlednem času ne bo zgodilo. Vsi takšni poskusi so odbiti. Vladne stranke so s tem samo toliko boli trdno skleniene. Programi, ki so jih predložili posamezna ministrstva, tvorijo temelj za bodoče delo. Ti programi so predloženi kritiki narodne skupščine in javnega mnenja. V bodočnosti gledamo optimistično. Sedanj položaj pa ni najboljši. Kaj pomaga najbolj poštena demokracija in način, da bodo izplačala osobu iste dohodek, katerih je bilo deležno pod prejšnjim upravo. In ker sta državne in južne železnicne uprave ostalemu osoblju načelno zavestile ter tako preprečili izredenem in nov vror za vojno (Zivahnodobravanje).

Sprejeta je bila na to soglasno naštona resolucija:

Na javnem železničarskem shodu dne 22. t. m. v Mesini domu v Ljubljani zbrani železničari načeločni protestirajo proti nezaščitanimu nasilju, ki ga uporablja italijanska governativna oblast v Trstu proti tržaškim železničarjem in južne železnicarje. Shod konstatira, da tržaški železničarji ni preostalo drugo sredstvo, kaj edino to, da zapuste delo v trenotku, ko ni uprava železnic na okupiranem izvirilu izvršila dane oblike, da bodo izplačala osobu iste dohodek, katerih je bilo deležno pod prejšnjim upravo. In ker sta državne in južne železnicne uprave ostalemu osoblju načelno zavestile ter tako preprečili izredenem in nov vror za vojno (Zivahnodobravanje).

ALBANCI V PARIZU.

Geneve, 25. februarja. V nedeljo je dosegla na mirovno konferenco albanska delegacija pod vodstvom Halil paše. (Plačali so jih Lahi.)

•TEMPS• O NEMSKI AVSTRIJL.

Geneve, 25. februarja. Najuglednejši francoski list »Temps« objavlja značenit uvodnik pod naslovom »Nemško - avstrijska kriza« v pravi: Nemci name groze, radi bi nas ostrali, hočajo nas postaviti pred gotovo činjenico zadržanja z Nemčijo. To so neizpremenljive metode Vsenemčev, pa naj se imenujejo Bismarkovce ali Marxiste. Tudi avstrijska narodna skupščina ni boljša. Če ji priznamo, da sme Nemčija anektirati osem milijonov avstrijskih Nemcev, smo s tem nagradili prevaro. Avstrija mora dobiti časa, da premislja. Ali pozna svojo situacijo? Ali vé, kaj ima pričakovati od Francije in Nemčije? »Temps« riše brezupno finančno situacijo nemške Avstrije in pravi, da se more ta državica rešiti le, ako ostane sama, ako se pa združi z Nemčijo, bo morala skupaj z njo plačati mnogo milijard. Ako izvaja iz tega posledice, je, kdo bodo zavezni v težki krizi pomagali.

— K temu pristavlja naš dopisnik, da se odbor desetorice haš bavi z nemško-avstrijskim vprašanjem.

MIROVNA POSVETOVANJA. — WILSONOV POVRATEK.

Geneve, 25. februarja. O nadaljnem delu mirovne konference izvemo: Najprej bodo rešena vojaška vprašanja, odnosno vojaški del mirovnih pogojev. 17. marca se vrne Wilson. Nato pridejo na vrsto politična vprašanja. Podpis preliminarne miru se pričakuje v aprili.

•JOURNAL DES DEBATS• O NEMSKI AVSTRIJL.

Geneve, 25. februarja. Gauvain piše v nedeljski številki »J. d. d.«: Nemški nemiri dajo zaveznikom priliko onemogočiti nemško aneksijo Avstrije. Ce bo narodna skupščina v Weimarju proklamirala združenje, bo pariška konferenca definitivno odtrgala Porensko od Pruske in napravila iz nje neodvisno državo. Avstrija naj bi ostala neutralna država z mednarodnim proročstvom.

LAHI NA BOLGARE.

Geneve, 25. februarja. Idea Nazionalcev prinaša članek, inspiriran od bolgarske strani in sicer iz krogov Švicarske - bolgarske republike emigracije. Članek piše o znani misiji Balabanova in pravi, da je njegov predlog za ustvaritev balkanske federacije v Beogradu propadel za zahteve Jugoslovancev, ki zahtevajo za sebe na Balkanu pozicijo, kakršni bi odgovarjala vodilni vlogi Pruske v Nemčiji. Idea Nazionalcev zahteva, da morajo načrti delavnih delegacij na pariški konferenci podprtih bolgarsko delovanje.

NOVA ITALIJANSKA PROPAGANDNA OFENZIVA.

Geneve, 25. februarja. Celo Italijansko časopis zahteva hitro poslovna mirovna konference, zlasti »Secolo. (Radi položaja v Italiji, Wilsonove odnosnosti in propagando je zahtevanje za nas boljše. — Op. ur.) Kakor izvemo, numerirava števka vredna ustavoviti v Švici preširo, ki naj bi v prvi vrsti slavil propagando proti Jugoslovom in delal v tem času sporazumu z nemškimi krogovi. Lahi tudi hčajoči slikov z bolgarskimi krogovi v Švici.

DOGOĐAJI V IT

S 35 000 K se pridružim kot kompanjon dobro uspevajočemu podjetju, najraje strojnjemu mišarstvu z izrabo vodne ali druge moći. Sem izobrazen, 24 letna mož z realno maturo in več pisarniškega vodstva. Ponudbe pod „Industrijskih poština“ ležeče, Šestanski. 2128 A. Kulin, Ljubljana, Kartovska cesta 15.

Jugovje Matja naznajam v imenu svojih otrok Marija, Vladimira, Lidijs in Karoline pretujočo vest, da je njegova iskreno ljubljena soproga oziroma predraga mamica gospa

Marija Jugovic roj. Rom

po mučni bolezni nadomoma preminula.
Pogreb se vrši dne 25. februarja ob 2. uri popoldne iz mrtvašnice pri sv. Kristofu k Sv. Krizu.

Maše zadušnice se bodo darovalce v cerkvah.

Ljubljana, dne 25. srečana 1919.

Žalujoči ostali.

Potri neizmerne žalosti naznajamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naš iskreno ljubljeni, nepozabni mož, brat, stric in svak, gospod

Josip Herzog

orožnik v pokoju

v sredo, dne 19. t. m. ob 11. uri zvečer, v 56. letu svoje starosti, nadomoma preminul.

V Ljutomeru, dne 22. srečana 1919.

Pepina, soproga. — Faro in Anon, brata. — Mimi, sestra ter žalujoči ostali

Tužnim srečem naznajamo prežalostno vest, da je naš nadvse ljubljena soproga, mati, sestra in teta, gospa

Frančiska Anžič roj. Povše

posestnica, Štepanja vas Št. 17,

izdihnila svojo blago dušo danes, dne 25. t. m. ob 2. uri zjutraj po dolgi, mukepolni bolezni, previdena z tolazili sv. vere.

Pogreb drage rajnice se bo vršil jutri, dne 26. t. m. ob 4. uri iz hiše žalosti, Štepanja vas Št. 19, na pokopališče k Božjemu grobu.

Štepanja vas, 25. februarja 1919.

Anton Anžič, posestnik, soprog. — Ivan, Štefan, sinova. — Francka Pepca, hčerk. — Ivan, France, Ivana, Antonija Povše, bratje in sestre. — Vsi vanki in vankinje.

Zahvala.

Za obile dokaze iskrenega sočutja povodom nenadne smrti našega iskreno ljubljenega očeta, strica in svaka, gospoda

Josipa Javornika

za poklonjeno ovetje ter za mnogobrojno udeležbo pri pogrebu izrekamo svojo globoko čutečo zahvalo.

2407

Žalujoči ostali.

Zahvala.

Povodom prebride izgube moje dobre žene, gospe

Anice Lenart roj. Muršec

izrekam tem potom v svojem in v imenu svojih otrok Branka in Zore vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za tako častno spremstvo na poslednji poti mojo najsrčnijež žahvalo. Nadalje se zahvaljujem č. duhovščini, posebej g. kaplanu Cirinu za ganljive besede, pveskemu zboru za utemeljne žalostinke, Ciri-Metodoviči ženski podružnici za poklonjeni venec, kakor tudi vsem drugim darovalcem prelepega cvetja. Hvala vsem, ki ste prečarli umrlo v njeni dolgi bolezni obiskovali in tolazili.

Pokojnico priporočam v spomin in molitv.

Ptuji, dne 17. srečana 1919.

Žalujoči soprog in otroka.

Jugovje Matja naznajam v imenu svojih otrok Maříja, Vladimira, Lidijs in Karoline pretujočo vest, da je njegova iskreno ljubljena soproga oziroma predraga mamica gospa

Marija Jugovic roj. Rom

po mučni bolezni nadomoma preminula.
Pogreb se vrši dne 25. februarja ob 2. uri popoldne iz mrtvašnice pri sv. Kristofu k Sv. Krizu.

Maše zadušnice se bodo darovalce v cerkvah.

Ljubljana, dne 25. srečana 1919.

Žalujoči ostali.

Jugovje Matja naznajam v imenu svojih otrok Maříja, Vladimira, Lidijs in Karoline pretujočo vest, da je njegova iskreno ljubljena soproga oziroma predraga mamica gospa

Marija Jugovic roj. Rom

po mučni bolezni nadomoma preminula.
Pogreb se vrši dne 25. februarja ob 2. uri popoldne iz mrtvašnice pri sv. Kristofu k Sv. Krizu.

Maše zadušnice se bodo darovalce v cerkvah.

Ljubljana, dne 25. srečana 1919.

Žalujoči ostali.

Jugovje Matja naznajam v imenu svojih otrok Maříja, Vladimira, Lidijs in Karoline pretujočo vest, da je njegova iskreno ljubljena soproga oziroma predraga mamica gospa

Marija Jugovic roj. Rom

po mučni bolezni nadomoma preminula.
Pogreb se vrši dne 25. februarja ob 2. uri popoldne iz mrtvašnice pri sv. Kristofu k Sv. Krizu.

Maše zadušnice se bodo darovalce v cerkvah.

Ljubljana, dne 25. srečana 1919.

Žalujoči ostali.

Jugovje Matja naznajam v imenu svojih otrok Maříja, Vladimira, Lidijs in Karoline pretujočo vest, da je njegova iskreno ljubljena soproga oziroma predraga mamica gospa

Marija Jugovic roj. Rom

po mučni bolezni nadomoma preminula.
Pogreb se vrši dne 25. februarja ob 2. uri popoldne iz mrtvašnice pri sv. Kristofu k Sv. Krizu.

Maše zadušnice se bodo darovalce v cerkvah.

Ljubljana, dne 25. srečana 1919.

Žalujoči ostali.

Jugovje Matja naznajam v imenu svojih otrok Maříja, Vladimira, Lidijs in Karoline pretujočo vest, da je njegova iskreno ljubljena soproga oziroma predraga mamica gospa

Marija Jugovic roj. Rom

po mučni bolezni nadomoma preminula.
Pogreb se vrši dne 25. februarja ob 2. uri popoldne iz mrtvašnice pri sv. Kristofu k Sv. Krizu.

Maše zadušnice se bodo darovalce v cerkvah.

Ljubljana, dne 25. srečana 1919.

Žalujoči ostali.

Jugovje Matja naznajam v imenu svojih otrok Maříja, Vladimira, Lidijs in Karoline pretujočo vest, da je njegova iskreno ljubljena soproga oziroma predraga mamica gospa

Marija Jugovic roj. Rom

po mučni bolezni nadomoma preminula.
Pogreb se vrši dne 25. februarja ob 2. uri popoldne iz mrtvašnice pri sv. Kristofu k Sv. Krizu.

Maše zadušnice se bodo darovalce v cerkvah.

Ljubljana, dne 25. srečana 1919.

Žalujoči ostali.

Jugovje Matja naznajam v imenu svojih otrok Maříja, Vladimira, Lidijs in Karoline pretujočo vest, da je njegova iskreno ljubljena soproga oziroma predraga mamica gospa

Marija Jugovic roj. Rom

po mučni bolezni nadomoma preminula.
Pogreb se vrši dne 25. februarja ob 2. uri popoldne iz mrtvašnice pri sv. Kristofu k Sv. Krizu.

Maše zadušnice se bodo darovalce v cerkvah.

Ljubljana, dne 25. srečana 1919.

Žalujoči ostali.

Jugovje Matja naznajam v imenu svojih otrok Maříja, Vladimira, Lidijs in Karoline pretujočo vest, da je njegova iskreno ljubljena soproga oziroma predraga mamica gospa

Marija Jugovic roj. Rom

po mučni bolezni nadomoma preminula.
Pogreb se vrši dne 25. februarja ob 2. uri popoldne iz mrtvašnice pri sv. Kristofu k Sv. Krizu.

Maše zadušnice se bodo darovalce v cerkvah.

Ljubljana, dne 25. srečana 1919.

Žalujoči ostali.

Jugovje Matja naznajam v imenu svojih otrok Maříja, Vladimira, Lidijs in Karoline pretujočo vest, da je njegova iskreno ljubljena soproga oziroma predraga mamica gospa

Marija Jugovic roj. Rom

po mučni bolezni nadomoma preminula.
Pogreb se vrši dne 25. februarja ob 2. uri popoldne iz mrtvašnice pri sv. Kristofu k Sv. Krizu.

Maše zadušnice se bodo darovalce v cerkvah.

Ljubljana, dne 25. srečana 1919.

Žalujoči ostali.

Jugovje Matja naznajam v imenu svojih otrok Maříja, Vladimira, Lidijs in Karoline pretujočo vest, da je njegova iskreno ljubljena soproga oziroma predraga mamica gospa

Marija Jugovic roj. Rom

po mučni bolezni nadomoma preminula.
Pogreb se vrši dne 25. februarja ob 2. uri popoldne iz mrtvašnice pri sv. Kristofu k Sv. Krizu.

Maše zadušnice se bodo darovalce v cerkvah.

Ljubljana, dne 25. srečana 1919.

Žalujoči ostali.

Jugovje Matja naznajam v imenu svojih otrok Maříja, Vladimira, Lidijs in Karoline pretujočo vest, da je njegova iskreno ljubljena soproga oziroma predraga mamica gospa

Marija Jugovic roj. Rom

po mučni bolezni nadomoma preminula.
Pogreb se vrši dne 25. februarja ob 2. uri popoldne iz mrtvašnice pri sv. Kristofu k Sv. Krizu.

Maše zadušnice se bodo darovalce v cerkvah.

Ljubljana, dne 25. srečana 1919.

Žalujoči ostali.

Jugovje Matja naznajam v imenu svojih otrok Maříja, Vladimira, Lidijs in Karoline pretujočo vest, da je njegova iskreno ljubljena soproga oziroma predraga mamica gospa

Marija Jugovic roj. Rom

po mučni bolezni nadomoma preminula.
Pogreb se vrši dne 25. februarja ob 2. uri popoldne iz mrtvašnice pri sv. Kristofu k Sv. Krizu.

Maše zadušnice se bodo darovalce v cerkvah.

Ljubljana, dne 25. srečana 1919.

Žalujoči ostali.

Jugovje Matja naznajam v imenu svojih otrok Maříja, Vladimira, Lidijs in Karoline pretujočo vest, da je njegova iskreno ljubljena soproga oziroma predraga mamica gospa

Marija Jugovic roj. Rom

po mučni bolezni nadomoma preminula.
Pogreb se vrši dne 25. februarja ob 2. uri popoldne iz mrtvašnice pri sv. Kristofu k Sv. Krizu.

Maše zadušnice se bodo darovalce v cerkvah.

Ljubljana, dne 25. srečana 191

Išče se lokal ali pa delavnica

za izrorna prazna soba v pritličju. Tudi baraka ni takojšnjega.

Kupi se tudi mojna hiša na prometnem kraju. Vse proti doberi zgradbi.

Naslov: Janežič,
Komenskega ulica št. 36, I. nadstr., Ljubljana.

Preselitev!

Podpisani mizarski mojster vijudno naznanja, da se je preselil iz
Beogradu 6 v Spodnjo Šiško 136 (proje Burgar) kar naj slavno ob-
činstvo blagovoli uvaževati in me podpirati s svojimi naročili. Priporočam s
z oddišnim spoštovanjem

Peter Bizjak.

Naznanilo in priporočilo.

Dobro peneče mijo iz Jugoslovanske tovarne v Sp. Šiški, prodaja in razpošilja
Jernej Glavič, Celovška cesta št. 23,

Ker komad po 1 K 20 vln. 2301

Pri večjem odjemu popust.

Svicarska firma oddaja

zastopstvo kosmetičnih predmetov

(tudi parfumov) francosko-švicarskega proizvoda za Srbijo, Hrvatsko Slavonijo, Bosno in Črno goro ev. tudi Grško in Bolgarsko. Dopisi z navedbo referenca pod „K. 1919-10228“ na Rudolla Mošč, Dunaj (Wien I), Sollersdorff 2.

2376

Srbečico, hraste, lišaje

odstrani prav naglo dr. Flesch-a izvir, postav, varovan „SKARA-
FORM“ - mazilo. Popolnoma brez duha in ne maže. Poskusni
lonček K 3—, veliki K 5—, porcija za rodbino K 12—.

Dr. E. Flesch's Kronen-Apotheke (Györ), Raab Ogrsko, —
Zalog za Ljubljano in okolico: Lekarna „pri zlatem lešenu“,
Ljubljana, Marijine trg. 5958

Pozor na varstveno znamko „SKARAFORM“

3 vagone suhega svinjskega mesa

domači ne mesarski preizved z izvoznicami in spremstvom
do Ljubljane, nudi

D'ELIA i HOLUJEVIC, Zagreb,
Preradovičeva ulica št. 32. 2294

Mesarske tehnice
lastnega izdelka ima v zalogi tvrdka
KAROLUSAR, Maribor n. D.
Grajska ulica št. 28.

Tovarna vsakovrstnih tehnic. —
Cene zmerne. — Popravila točno in ceno.

POZOR! SAMO NA DEBELO! **POZOR!**
Trgovci!
Nudim: Kavo Santos kg K 70—, la krema za čevlje št. 3, tucat K 18—, Sveti ceresinske 20 na kg K 30 — kg Sveti stearinske z voskom mešane, 5—6 ur goreče tucat K 27—, la kavo mešano s sladkorjem, kg K 12—, la jerno mijo kg K 12—, Sodo za pranje kg 260, la la paper pp. Singapore, kg K 140—, la Paprika kg K 70—, Piment kg K 90—, ruski čaj, suhe čepišje, cigaretni papir Ottoman in Golab, cigaretni strošnice, toaletno mijo, razne najl. maremelade, pravi škrob, kocke za jaho, mlečna čokolada, naftaljin, metile, krtake vseh vrst, malinov sok, pralni pršek, mast za usnje, najl. pecivo v kartonih. Bonbone v dozah po 3 kg K 15— kg, nadaljne figure. Barve za obliko 100 zav. K 28—. Vse dlanave, kakor paper, cimet, žbice, kumna, piment, paprika v kartonih 130 zavitkov, lepo paketirano. Dobi se tudi vse drugo blago po najnižjih cenah. — Se priporoča: Prv. dol. zast. „Metropol“ Novo mesto 81. Dolensko.

Št. 2234. 2261

Dražbeni razglas.

V ponedeljek, dne 3. marca 1919 in — po potrebi —
naslednji dan ob 9. uri dopoldne se bo oddalo iz skladischa
v kemični tovarni v Mostah pri Ljubljani na javni dražbi
približno 100 različnih sodov, 20 hrastovih kvasnih kad'
po 36 hl, 47 raznih kadi od 5 do 180 hl, lesena stena
(pregrada), 2000 steklenic.

Izdružitelji morajo kupljeno blago takoj plačati v gotovini
in odstraniti na lastne stroške.

Dražbeni komisija si pridržuje pravico ponudbe pod izključnimi
cenami zavrniti, kakor tudi spekulativne nakupe preprečiti.

K dražbi se vabijo zlasti direktni porabniki.

Nadaljnja tozadvena pojasnila daje ravnatelj kemičnega pre-
skuševališča v Ljubljani, inž. Jakob Turk.

V Ljubljani, dne 20. februarja 1919.

Poverjenik za javna dela in obrt:
inž. V. Remec s. r.

Podružnica Ljubljana.
Delniška glavnica: K 30,000,000.

SPREJEMA: Vloge na knjižico.

Vloge na tekoči in žiro račun proti najugodnejšemu
obrestovanju. Dviga se lahko vsak dan brez ozira na mor-
torij. Rentni davki plača banka iz svojega.

KUPUJE IN PRODAJA: Devize, valute, vrednostne papirje itd.

Brzjavni naslov: JADRANSKA.

Pakretne deščice

Dokava in poklada kakor tudi vse popravila ter v to stroko
spadajoča dela priporoča

JOŽEF PUNG, Ljubljana.

Kemik, dr.

Slovenec, s triletno prakso v kemičnih tvornicah, bi prevezel s 1. julijem t. l. ali
pozneje primerno, dobro plačano službo v Jugoslaviji. Cenjene ponudbe pod

»Kemik 2294« na uprav. Slov. Naroda. 2294

Za večje trgovske podjetje se išče v centru v Ljubljane v najem.

zelo obsežen lokal

(ali več manjših prostorov) v pritličju večje hiše.
Ker se namerava lokale za podjetje primerno adaptirati, se vpoštevajo le ponudbe na daljšo dobo.

Podjetje tripi stroške v lastni režiji.
Lastniku hiše se nudi prilika soudeležbe pri tem podjetju. — Ponudbe takoj na uprav. „Slov. Naroda“ pod „RIS“. 2358

LEPO POSESTVO

v okolici Maribora,

5 minut od državne ceste oddaljeno, obstoječe iz deset oralov zemlje in sicer dva oralna novega in dva oralna starega vinograda, tako lepega sadonosnika (v količaj dobri letini piraste 2 vagona sadja) tako lepega starega gozda, gospodske hiše in dveh viničarnj, zraven je tudi ena krava, 3 polovnjaki jabolčnici in okoli 20 polovnjakov posode se za K 65.000— proda. — Vprašati je v upravnosti „Slovenskega Naroda“. 2268

Čevlji tovarne

Peter Kozina & Ko.

iz najfinjšega živra, boka in lahkovega umja z manjšim podplati se doba po dnevni cenah.

tepojni zimski iz fine teletine z gumijastimi podplati po K 85— za moške, K 73— za ženske

v zalogi Ljubljana Brod.

Št. 335.

2272

Razpis.

Pri osrednjem uradu montanističnih obratov za Slovenijo v Ljubljani je namestil začasno pisarniškega služnika. Pravilno kolkovalne prošnje, opremljene z ročnim listom, z dokazili pripadnostmi k državi SHS in dosedanjem službovanju ter vdravniškim izpriz-čevalom o sposobnosti za izvrševanje službe je vložiti

do 1. marca 1919.

Vojni invalidi imajo prednost v smislu naredbe deželne vlade za Slovenijo v Ljubljani z dne 23. novembra 1918, št. 115.

Deželni urad montanističnih obratov
v Ljubljani, 20. februarja 1919.

Patentna karbidna svetilka IDEAL (oh. var.)

Nov izboljšani sršnji model, brez duha in nevarnosti (ni zastareli sistem s kopljankami), ki lahko ravna z njim vsak otrok, se brez premenave karbida vsak čas lahko ugasne in zapet prizre. Najnovejši in najboljši model, najlepša in najcenejša inc. Okoli 10 vinarjev na uro. Cene kompletno s karbido in vodočaramom:

Model II. Visokost okoli 22 cm, gorji 3—4 ure s svetlostjo 10 svet.

Model III. Visokost okoli 26 cm, gorji 5—6 ur s svetlostjo 20 svet.

Model IV. Visokost okoli 34 cm, z elegantnim senčnikom in stojalom, za obesjanje ali postavljanje, kakor kaže slika.

Velika pločevinasta škatljka karbida 5 K. Pošilja se z Dunaja proti vpošiljavi 10 K naprej, ostane nek po povzetju. Glavno zastopstvo

Max Böhnel, Dunaj (Ries) IV.

Margaretenstrasse 27, Abt. P 17.
(Tovorniki posredovali proti vpošiljavi 1 K franko.)

Centrala:
Trot.
Podružnice:
Dobrovnik
Koper
Maribor
Ljubljana

Gostija:
Slovenija
Gorica
Zadar
Kroatija

Zivo apno, portland cement, zidno opeko

v celih vagonih dobevi na najceneje tvrdka

1400

Valentin Urbančič, Ljubljana, Frančeve narežje 1.

Trgovsko podjetje
išče v sredini mesta dve ali tri prazne sobe
za pisarno. Postredovanje se honorira. Naslov se pozove pri upr. Sl. Naroda. 2222

Kupujem suhe gobe in dobre vreče.

Prodajam kremo za čevlje v kovinastih dozah, pol doze po K 15.—
cela doza po K 28.— za tucat. Čevlje z lesenimi in usnjenimi podprtji,
trgne torbice itd Izvrstno letosnje in lansko vino in razno domače žganje

M. RANT, Kranj.

Vino

belo letnik 1917 in 1918, — rdeče letnik 1918, — črno
dalmatinsko letnik 1917, nudim po nizkih cenah.

MILKO JESIH, Ljubljana,
Florjanska ulica št. 36. 2201

Svojo obrt priporoča

JOSIP MEKINDA

pleskar, sebo-črkoslikar

2245

Cesta na Rudolfovovo železnico 7, zraven gostilne „NOVI SVET“
Tudi vajenec za to obrt se sprejme.

I. Jugosl. tvornica štapova Sunja, Hrvatska.

Preporuča sve vrste izradjenih štapova (izprehajalnih palic) na malo in veliko uz
najcenejšje dnevne cene; uzorak šalje se pouzečem. 1616

! SVETLA !

Zatemni, farinace, elektrotehnični predmeti, (izdelek svetovne slovenske
tvornice). Generalna reprezentanca za en grov v kraljestvu SHS

JANKO POGACAR, ZAGREB,

Ilirska ulica št. 29/1.

Naročite

najboljši zavodilo (recept), kako se napravi dobra domača pišča po cenah;
kako vino, ribičjevo vino, vermut, jabolčnik in hrnevec. Vsak ga lahko
doma piše. — Proti platu K 6— na moj naslov pošiljam vsekemu vse
natančna navodila (Rec.). 1980

Odprite oči: Bogut zavodnik!

Naslov: Kemična laboratorija VIINSKA KLET P. W.

Pošta: Stare J. / S. Spod. Štajersko

Potom javne dražbe

se bo v skladu Balkan, Dunajska cesta 33,

v sredo, dne 5. marca ob 9. uri dopoldne

prodajalo raznovrstno predvojno blago za moške in ženske oblike, večje število
čepi, okusno narejeni zimski sušenj in povrnilcov ter raznovrstne oblike za
deške in moške.

Ker je blago dobro, naj nikdo ne zamudi ugodne prilike, si ga po cenah
nabaviti!

2352

—

KAPITALIST

se išče kot
delujoči ali
tih družab